

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено
на засіданні кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 31.08. 2022 р.)

в.о. завідувача кафедри Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
ОК 15 «Волонтерська діяльність та фандрайзинг»,
що викладається в межах ОПП «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»

Львів 2022

Назва курсу	Волонтерська діяльність та фандрайзинг
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект Свободи, 18, проспект В. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 – Соціальна робота; 232 – Соціальне забезпечення
Викладачі курсу	Кліпкова Оксана Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	oksana.klipkova@lnu.edu.ua Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом, каб.330, проспект В. Чорновола, 61.
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom та телеграм. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Волонтерська діяльність та фандрайзинг» є нормативною дисципліною з спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» для освітньої-професійної програми Бакалавра, яка викладається в 2 (другому) семестрі в обсязі 4 (чотирьох) кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання та вміння у сфері волонтерської діяльності та фандрайзингу.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни є формування вмінь логічно, послідовно та аргументовано розкрити сутність соціальних та суспільних відносин у суспільстві та знань з теорії та практики залучення грантів
Література для вивчення дисципліни	Основна: 1. Менеджмент волонтерських програм: посібник для підготовки менеджерів волонтерських програм / За заг. ред. Т.І. Сила, Т.Л. Лях; авт. кол.: Т. Журавель, Т. Лях, К. Пуха та ін. – К.: ФОП Буря О.Д., 2020. – 174 с. 2. Управління проектами і фандрайзинг у сфері освіти: навчально-методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. І.В.Єгорова. Івано-Франківськ, 2021. 140 с. 3. Посібник волонтера / В. В. Вашкович, О. Ю. Василенко, Т. О. Карабін, Я. В. Лазур, В. В. Манзюк, В. М. Рошканюк. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 88 с. Додаткова 4. Боголіб, Т. М. Освітній та науковий фандрайзинг в Україні. <i>Наукові праці Донецького національного технічного університету. Сер.: Економічна</i> 5 (2014): 11-17. 5. Ганський, В. О., Дацко О. І., Флейчук М. І. До питання про природу волонтерства: Економічний вимір. Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення

	<p>(2022): 44.</p> <p>6. Гуменюк І. О. До питання про соціально-правові гарантії волонтерів в Україні. <i>Scientific Papers of the Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine 2</i> (2022): 50-58.</p> <p>7. Кліпкова О. І., Шегинська Н. З. Волонтерські програми як одна із базових концепцій соціальної відповідальності : матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції на тему «Світ наукових досліджень. Випуск 13» (25-26 жовтня 2022 р. м. Тернопіль). С. 182-184.</p> <p>8. Поліщук Н. Волонтерство як соціально-педагогічний феномен. <i>Інноватика у вихованні</i>. № 15. 2022. С. 320-329.</p> <p>9. Двуліт З. П., Стасів Н. В., Моторнюк У. І. Джерела фінансування фандрайзингу та пріоритетні напрями його реалізації в Україні. <i>Вісник Національного університету Львівська політехніка. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку</i> 899 (2018): 85-90.</p> <p>10. Демуз І. О. Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проектів в Україні." (2019).</p> <p>11. Деліні М. М. Фандрайзинг та донорство як інструменти реалізації соціально-економічної відповідальності підприємництва. <i>Причорноморські економічні студії</i> 23 (2017): 75-78.</p> <p>12. Коваленко І. Е. Підготовка соціальних працівників до фандрайзингової діяльності. <i>Імідж сучасного педагога</i> 6 (201) (2021): 77-81.</p> <p>13. Кравець Г.В. Фандрайзингові інструменти політики соціального партнерства на місцевому рівні в Україні. <i>Регіональні студії</i>. Ужгород, Видавничий дім «Гельветика». Вип. 27. 2021. С.50-54.</p> <p>14. Липитчук О. Тенденції розвитку волонтерського руху в Україні <i>Scientific Collection «InterConf»</i> 117 (2022): 180-188.</p> <p>15. Ревуцька С. Риторико-мовленнєві компетентності у волонтерській діяльності. <i>Актуальні питання гуманітарних наук</i> (2022): С. 147.</p>
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 32 години практичних занять та 56 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</p> <p>СК1 1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави;</p> <p>СК 3. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах;</p>

	<p>СК 13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності;</p> <p>СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності</p> <p>Програмні результати навчання (ПРН):</p> <p>ПРН 1 Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності;</p> <p>ПРН 2 Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категоріях населення;</p> <p>ПРН 13 Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення;</p> <p>ПРН 14 Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення;</p> <p>ПРН 20 Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.</p>
Ключові слова	Волонтерська робота, соціальне забезпечення, фандрайзинг
Формат курсу	Очний
Теми	Див. схему курсу
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисципліни «Тайм-менеджмент та міжособистісні комунікації у бізнесі»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, дискусія, моделювання, виконання письмових завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійні засоби, комп'ютери
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активність на практичному занятті: 50 % остаточної оцінки – 50 балів; - усний виступ з промовою, участь у дебатах: 30 % остаточної оцінки – 30 балів; - підготовка есе на задану тему: 20 % остаточної оцінки – 20 балів. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, розв'язання ситуаційних завдань).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату</p>

	<p>чи обману.</p> <p>Відвідання занять та активність у аудиторії є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на за виконання письмових робіт, виступах із промовами, участі у дебатах та ін. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>Теми для есе</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура соціальної сфери в Україні. 2. Волонтери як цінний людський ресурс соціальної сфери. 3. Критерії волонтерської діяльності. 4. Види та типи волонтерської роботи. 5. Сучасні тенденції волонтерського руху. 6. Опис ідеальної організації, де бажають працювати волонтери. 7. Основні проблеми, з якими зустрічаються організації в роботі з волонтерами. 8. Вивчення ставлення персоналу до залучення волонтерів. 9. Відбір координатора роботи волонтерів. 10. Волонтерська програма, як комплекс заходів для ефективної роботи волонтерів. 11. Роль координатора волонтерської програми. 12. Способи визначення набору мотиваційних чинників до волонтерської діяльності. 13. Види залучення волонтерів. 14. Створення повідомлень для потенційних волонтерів. 15. Особливості групи клієнтів та волонтерів. 16. Напрямки роботи з волонтерами похилого віку. 17. Особливості роботи з безпритульними дітьми. 18. Волонтерство у роботі з людьми з ВІЛ/СНІД 19. Особливості роботи волонтерів у хоспісах. 20. Волонтерство у роботі з людьми з проблемами психічного здоров'я. 21. Фонди і гранти. 22. Особливості фандрайзингу в Україні. 23. Методи роботи фандрайзингу

	24. Створення грантової заявки; 25. Особливості формування звернення до потенційного донора; 26. Бюджет фандрайзингу; 27. Види фондів в Україні та особливості їх діяльності.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тижень день	Теми	Форма заняття (лекція, практичне заняття, самостійна робота)	Література	Завдання	Термін виконання
1	Тема 1. Особливості фінансування соціальної сфери 1. Структура соціальної сфери в Україні. 2. Видатки на утримання соціальної сфери. 3. Попит на соціальні послуги. 4. Волонтери як цінний людський ресурс соціальної сфери.	1 год. л./ 4 год сам. р.	[3; 5; 8]		
1,2	Тема 2. Волонтерська діяльність. Критерії волонтерства 1. Критерії волонтерської діяльності. 2. Види та типи волонтерської роботи. 3. Можливості волонтерської роботи. 4. Сучасні тенденції волонтерського руху.	1 год. л. / 2 год. пр./ 4 год. сам. р.	[1; 3; 5; 8]	Тестовий контроль , есе	2 тижні
3	Тема 3. Готовність організацій соціальної сфери працювати з волонтерами 1. Опис ідеальної організації, де бажають працювати волонтери. 2. Основні проблеми, з якими зустрічаються організації в роботі з волонтерами. SWOT аналіз. 3. Доцільність використання волонтерської допомоги. Вивчення ставлення персоналу до залучення волонтерів.	1 год. л./ 4 год сам. р.	[1; 8; 15]		
3,4	Тема 4. Волонтерство в соціальній роботі зі спеціальними групами клієнтів 1. Особливості групи клієнтів та волонтерів. 2. Особливості роботи з безпритульними дітьми. 3. Волонтерство у роботі з людьми з ВІЛ / СНІД. 4. Волонтерство у роботі з людьми з проблемами психічного здоров'я. 4. Бачення організації щодо роботи волонтерів.	1 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. сам. р.	[1; 5; 14]	Тестовий контроль , есе, доповіді, проекти	2 тижні
5	Тема 5. Цикл використання праці волонтерів	1 год. л./ 4 год. сам. р.	[1; 5]		

	<p>1. Волонтерська програма, як комплекс заходів для ефективної роботи волонтерів.</p> <p>2. Роль координатора волонтерської програми.</p> <p>3. Необхідні кроки до залучення волонтерів.</p>				
5,6	<p>Тема 6. Мотивація до волонтерської діяльності</p> <p>1. Теорії мотивацій.</p> <p>2. Особливості мотивації відповідно до віку волонтерів.</p> <p>3. Способи визначення набору мотиваційних чинників до волонтерської діяльності.</p> <p>4. Можливі помилки координаторів волонтерських програм.</p>	1 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. сам. р.	[1; 3]	Есе, доповіді, проекти	2 тижні
7	<p>Тема 7. Створення волонтерських посад</p> <p>1. Визначення потенційних місць для волонтерів.</p> <p>2. Створення посадових обов'язків.</p> <p>3. Визначення потенційних ризиків.</p> <p>4. Створення робочого місця для волонтера.</p>	1 год. л. / 4 год. сам. р.	[1; 3]		
7,8	<p>Тема 8. Залучення волонтерів</p> <p>1. Види залучення волонтерів.</p> <p>2. Основні інструменти для залучення волонтерів.</p> <p>3. Створення повідомлень для потенційних волонтерів.</p> <p>4. Принципи залучення. Особливості співбесіди з волонтерами. Запитання, які ставляться волонтеру. Завершення співбесіди.</p> <p>5. Винагородження праці волонтерів. Види та типи винагородження.</p>	1 год. л. / 2 год. пр. / 6 год. сам. р.	[1; 3; 14]	Проектні та ситуаційні завдання	2 тижні
9	<p>Тема 9. Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу</p> <p>1. Основні поняття, принципи та напрями здійснення фандрайзингу.</p> <p>2. Донори та способи взаємодії з ними.</p> <p>3. Правила успішного фандрайзингу.</p>	1 год. л. / 4 год. сам. р.	[2; 4; 9]		
9,10	<p>Тема 10. Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу</p> <p>1. Історія розвитку фандрайзингу.</p> <p>2. Використання ІТ та HR – технологій.</p> <p>3. Перспективи розвитку фандрайзингу в Україні.</p>	1 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. сам. р.	[2; 4; 10]	Доповіді, проекти	2 тижні
11	<p>Тема 11. Фонди та гранти</p> <p>1. Фонди. Види фондів та їх значення.</p> <p>2. Сутність поняття «грант» та їх класифікація.</p> <p>3. Процес пошуку гранту.</p>	1 год. л. / 4 год. сам. р.	[2; 9; 10]		
11,12	<p>Тема 12. Планування фандрайзингової</p>	1 год. л. / 2	[2; 9; 11]	Есе,	2 тижні

	діяльності 1. Модель планування фандрайзингу. 2. Проект: особливості створення та реалізації.	год. пр./ 2 год. сам. р.		доповіді, проекти	
13	Тема 13. Вибір стратегії та звернення 1. Вироблення стратегії фандрайзингу. 2. Спонсорський пакет. Звернення. Види заявок. 3. Супровідна документація гранті	1 год. л./ 4 год. сам. р.	[2; 4; 9; 14]		
13,14	Тема 14. Бюджет та результати діяльності фандрайзингу 1. Складання бюджету проекту. 2. Результати фандрайзингової роботи. 3. Розвиток проекту після закінчення фінансування. Моніторинг та оцінювання	1 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. сам. р.	[2; 4]	Проектні завдання	тиждень
15,16	Тема 15. Основні методики роботи фандрайзера 1. Корпоративний фандрайзинг. 2. Методика роботи із державними установами та місцевого самоврядування. 3. Приватні пожертви. Методика роботи із бізнес-структурами.	2 год. л. / 2 год. пр./ 2 год. сам. р.	[2; 4; 10]	Доповіді, проекти	

**Доцент кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом**

Оксана КЛІШКОВА